

College voor Toetsen en Examens

correctie pagina 10: vervanging van boek door gedichten **en/of** fabels

FRANSE TAAL EN LITERATUUR HAVO

VAKINFORMATIE
STAATSEXAMEN 2023

Versie: 16 november 2022

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CVTE). Het CVTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

INHOUD

1	INLEIDENDE OPMERKINGEN	4
2	EXAMENPROGRAMMA	4
3	CENTRAAL EXAMEN	5
4	COLLEGE-EXAMEN	5
4.1	SCHRIFTELIJK COLLEGE-EXAMEN	5
4.2	MONDELING COLLEGE-EXAMEN	5
5	BEREKENING EINDCIJFER	6
	BIJLAGE 1 BESCHRIJVING EXAMENSTOF	7
	BIJLAGE 2 PRESENTATIE	9
	BIJLAGE 3 LITERATUURDOSSIER	10
	BIJLAGE 4 VOORBLAD	11
	BIJLAGE 5 KEUZELIJST	12

1 INLEIDENDE OPMERKINGEN

- Het staatsexamen Franse taal en literatuur havo heeft drie onderdelen: een centraal examen (paragraaf 3), een schriftelijk college-examen (paragraaf 4.1) en een mondeling college-examen (paragraaf 4.2).
- Je moet je literaturofficeel op papier, in tweevoud, vóór 1 april 2023, opsturen naar DUO (zie Bijlage 4).
- Voor het mondeling college-examen moet je thuis een presentatie in het Frans voorbereiden en hiervoor een poster meebrengen naar het examen.
- In het document 'Toegestane hulpmiddelen' (onder [Vakinformatie voor het staatsexamen](#) op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf voor het examen moet meenemen.
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Oefenmateriaal voor het examen staat op [Oefenen voor het staatsexamen vo](#), en ook op [Examenblad.nl](#).

2 EXAMENPROGRAMMA

Het examenprogramma is verdeeld in domeinen en subdomeinen. De beschrijving van de (sub)domeinen en het vereiste niveau staat in [Bijlage 1](#).

In onderstaande tabel geeft een 'ja' aan in welk examen een (sub)domein getoetst wordt.

Tabel 1 verdeling van domeinen en subdomeinen over de verschillende examens

domein	subdomein	centraal examen	schriftelijk college-examen	mondeling college-examen
A. leesvaardigheid		ja	nee	nee
B. kijk- en luistervaardigheid		nee	nee	ja
C. gespreksvaardigheid	gesprekken voeren	nee	nee	ja
gespreksvaardigheid	spreken	nee	nee	ja
D. schrijfvaardigheid	taalvaardigheden	nee	ja	nee
E. literatuur	literaire ontwikkeling	nee	nee	ja

3 CENTRAAL EXAMEN

Het centraal examen toetst leesvaardigheid (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Dit examen duurt 150 minuten.

Je krijgt teksten te lezen waarover je vragen moet beantwoorden. Er zijn meerkeuzevragen en open vragen. Beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven.

4 COLLEGE-EXAMEN

4.1 SCHRIFTELIJK COLLEGE-EXAMEN

Het schriftelijk college-examen toetst schrijfvaardigheid (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Voor schrijfvaardigheid krijg je deeltcijfer a, met wegingsfactor 0,3. De duur van dit examen is 120 minuten.

Je krijgt een of meer schrijfoopdrachten. Voorbeelden van opdrachten zijn: schrijf een informele e-mail, een bijdrage aan een blog, een commentaar op een forum, een verslag van een gebeurtenis, een berichtje aan een collega.

Bij de beoordeling van de schrijfoopdracht wordt gelet op: inhoud, grammaticale correctheid, spelling/layout/interpunctie, woordgebruik en coherentie. Bovendien wordt gelet op het aantal woorden. Het minimum aantal te gebruiken woorden bij de schrijfoopdracht is 200.

4.2 MONDELING COLLEGE-EXAMEN

In het mondeling college-examen worden spreek- en gespreksvaardigheid, kijk- en luistervaardigheid en literatuur getoetst (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Dit examen bestaat uit drie onderdelen: een presentatie, een gesprek over een casus en een gesprek over literatuur. Voor de presentatie en het gesprek over de casus samen krijg je deeltcijfer b, en voor het onderdeel literatuur krijg je deeltcijfer c. Het mondeling college-examen (exclusief de voorbereiding van de casus) duurt in totaal 25 minuten.

Op de site van DUO staan onder het kopje 'Ook mondeling examen doen' [informatiefilmpjes](#) waarin getoond wordt hoe een mondeling college-examen verloopt.

Vorbereiding casus

Voorafgaand aan het mondeling college-examen krijg je 20 minuten tijd om je gesprek voor te bereiden aan de hand van een casus (een tekst en/of afbeelding) die je in het voorbereidingslokaal ontvangt. Je mag aantekeningen maken. Deze aantekeningen mag je bij het gesprek als hulpmiddel gebruiken.

Presentatie (eerste deel van deeltcijfer b)

Het examen begint met jouw presentatie in het Frans over een van tevoren (thuis of op school) voorbereid onderwerp. Je maakt hierbij gebruik van een door jou poster. Dit onderdeel duurt 5 minuten. In [Bijlage 2](#) staat meer informatie over de presentatie.

Gesprek naar aanleiding van de casus (tweede deel van deeltcijfer b)

Daarna voer je een gesprek in het Frans (10 minuten) over de casus die bestudeerd is in het voorbereidingslokaal. Er wordt van je verwacht dat je de gestelde vragen begrijpt, daarop reageert en actief deelneemt aan het gesprek.

De examinerator kan je vragen om een stukje tekst voor te lezen: de uitspraak kan dan worden meegewogen bij de beoordeling van gespreksvaardigheid.

Het onderdeel luistervaardigheid wordt beoordeeld tijdens het gesprek.

Bespreking literatuur

In het derde deel van dit mondeling college-examen wordt je kennis van de literatuur getoetst aan de hand van je ingestuurde literaturofficeel. In [Bijlage 3](#) staan voorwaarden waaraan dit literaturofficeel moet voldoen.

Bij dit deel van het examen mag je kiezen of je het in het Frans of in het Nederlands wilt doen. De bespreking duurt 10 minuten. Vragen die gesteld worden kunnen betrekking hebben op:

- auteur
- genre
- inhoud
- structuur
- titel (eventueel ondertitel), motto, thema, plaats van handeling, tijd en ruimte en de personages
- rijm, metrum, beeldspraak in de gedichten
- leeservaringen: je moet beargumenteerd verslag kunnen uitbrengen van je mening, gevoelens en ideeën over de gelezen werken

Tabel 2 overzicht van het mondeling college-examen

opdracht	taal	tijdsduur	deelcijfer	wegingsfactor
bestuderen van de casus in het voorbereidingslokaal		20 minuten		
presentatie en gesprek naar aanleiding van de casus	Frans	5 minuten (presentatie) 10 minuten (gesprek)	b	weging: 0,4
bespreking literatuur	Frans of Nederlands	10 minuten	c	weging: 0,3

5 BEREKENING EINDCIJFER

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het centraal examen en het cijfer voor het college-examen.

Eindcijfer: (cijfer centraal examen + cijfer college-examen) gedeeld door 2, afgerond op een heel getal.

Het cijfer voor het college-examen wordt berekend door elk van de deelcijfers te vermenigvuldigen met de bijbehorende wegingsfactor, de resultaten bij elkaar op te tellen en de uitkomst vervolgens af te ronden op 1 decimaal.

Cijfer college-examen: (0,3 keer deelcijfer a + 0,4 keer deelcijfer b + 0,3 keer deelcijfer c), afgerond op 1 decimaal.

BIJLAGE 1 BESCHRIJVING EXAMENSTOF

DOMEIN A: LEESVAARDIGHEID

Bij het lezen van een tekst in het Frans kun je:

- aangeven wat voor een tekst het is;
- relevante informatie opzoeken;
- de belangrijkste informatie eruit halen;
- aangeven hoe de tekst is opgebouwd;
- verbanden tussen teksten of tekstdelen aangeven en conclusies trekken;
- details begrijpen;
- kennis van land en samenleving gebruiken om teksten te begrijpen;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de bedoeling, de opvatting of het gevoel van de auteur begrijpen.

DOMEIN B: KIJK- EN LUISTERVAARDIGHEID

Tijdens een gesprek in het Frans kun je:

- vragen begrijpen die gesteld worden;
- informatie begrijpen die gegeven wordt;
- strategieën toepassen om je gesprekspartner (beter) te begrijpen;
- conclusies trekken met betrekking tot bedoelingen, opvattingen en gevoelens van je gesprekspartner;
- anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van het gesprek;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de woorden van je gesprekspartner gebruiken in jouw reacties;
- kennis van land en samenleving gebruiken om je gesprekspartner te begrijpen.

DOMEIN C: GESPREKVAARDIGHEID

Subdomein: Gesprekken voeren

- Tijdens een gesprek in het Frans kun je:
- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten en deze met argumenten ondersteunen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- strategieën toepassen om het gesprek gaande te houden;
- je taalgebruik, toon en houding aanpassen aan je gesprekspartner en het doel van de communicatie;
- strategieën gebruiken om een formulering te vinden voor woorden of uitdrukkingen die je niet kent.

Subdomein: Spreken (presentatie)

Je kunt mondeling in het Frans:

- informatie die je verzameld hebt, presenteren en daarbij rekening houden met doel en publiek;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten verwoorden.

DOMEIN D: SCHRIJFVAARDIGHEID

Subdomein: Taalvaardigheden

Je kunt schriftelijk in het Frans:

- adequaat communiceren met anderen;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten formuleren;
- informatie gebruiken uit gegeven bronnen;
- adequaat informatie uit een woordenboek gebruiken.

DOMEIN E: LITERATUUR

Subdomein: Literaire ontwikkeling

Je kunt een gesprek voeren over jouw leeservaringen aan de hand van literaire werken geschreven in het Frans. Je kunt uitleggen wat jouw ideeën zijn over een werk en je mening geven.

Je kunt vertellen over de auteur, het genre, de inhoud, de structuur, de titel, het motto, het thema, de personages, de plaats en tijd van handeling.

Bij gedichten kun je vertellen over inhoud, rijm, metrum, en beeldspraak.

Een uitgebreide beschrijving van de examenstof staat in de [syllabus](#) op [Examenblad.nl](#), of in de [handreiking](#) op [SLO.nl](#).

VEREIST NIVEAU TAALBEHEERSING FRANS HAVO

Domein A leesvaardigheid: 5% A2, 85% B1 en 10% B2

Domein B kijk- en luistervaardigheid: B1

Domein C gespreksvaardigheid: B1

Domein D schrijfvaardigheid: A2+

Beschrijving niveaus: Europees Referentie Kader, [ERK.nl](#)

BIJLAGE 2 PRESENTATIE

Het mondeling college-examen begint met jouw posterpresentatie. Je houdt de presentatie in het Frans. De presentatie met eventuele vragen duurt maximaal 5 minuten (3 tot 4 minuten presenteren en 1 minuut vragen).

ONDERWERP

Je bent vrij in je keuze, maar het onderwerp moet wel een directe relatie hebben met het Franse taalgebied. Je kunt er ook voor kiezen om een boek of een schrijver van je lijst als onderwerp te nemen. Let erop dat de diepgang van het onderwerp overeenkomt met havo-niveau.

POSTER

Minimaal A3-formaat Op de poster staan een titel, illustraties en weinig tekst (maximaal 10 trefwoorden). Je mag geen powerpointpresentatie gebruiken.

Er is een uitzondering voor vso-leerlingen. Zij mogen voor de presentatie bij de moderne vreemde talen wél gebruik maken van een digitale presentatiemethode. Er mag slechts één afbeelding (slide) worden getoond, vergelijkbaar met een papieren poster.

Voorwaarde is dat de school de beschikking heeft over voldoende middelen om dit te faciliteren.

PRESENTATIE

Je houdt de presentatie aan de hand van de poster. Je mag geen aantekeningen gebruiken.

BEOORDELING

De presentatie wordt beoordeeld op thema en niveau, opbouw (introductie, hoofdelementen, argumentatie, afsluiting), taalgebruik (grammaticale correctheid, woordenschat, uitspraak), de beantwoording van eventuele vragen en algemene presentatievaardigheden.

BIJLAGE 3 LITERATUURDOSSIER

SAMENSTELLEN LITERATUURDOSSIER

- Kies vier boeken uit de keuzelijst ([Bijlage 5](#)).
- Niet toegestaan zijn: scholieren- of studentenuitgaven.
- Het moet gaan om volledige en oorspronkelijk Franstalige werken. Bewerkingen worden alleen geaccepteerd als het vertalingen betreft van een variant van het Frans van vóór 1700 naar hedendaags Frans.
- Een van de boeken mag vervangen worden door ten minste vijf gedichten **en/of** een van de boeken mag vervangen worden door vijf fabels van De La Fontaine.
- Zorg voor variatie. Eén titel per auteur.

Op je lijst vermeld je per gelezen boek:

- de schrijver
- de titel
- het jaar van eerste publicatie
- het aantal bladzijden

De boeken dienen in chronologische volgorde te worden vermeld. Ga hierbij uit van het eerste jaar van publicatie.

Je maakt per gelezen boek een samenvatting van minimaal 10 tot maximaal 16 regels in het Nederlands of Frans.

Gebruik het voorblad ([Bijlage 4](#)) voor het noteren van jouw gegevens.

Neem voor jezelf de lijst, de samenvattingen en de uitgeprinte teksten van de gedichten mee naar het examen.

OPSTUREN LITERATUURDOSSIER

Je stuurt op papier in tweevoud vóór 1 april 2023:

- het voorblad
- de lijst met gelezen werken
- de samenvattingen van de boeken
- de teksten van de gekozen gedichten (indien van toepassing)

naar:

DUO staatsexamens vo
Postbus 30158
9700 LK Groningen

Kandidaten die geen literatuu dossier hebben opgestuurd, worden voor dit vak niet opgeroepen voor het mondeling college-examen.

Bovenstaande regeling geldt alleen voor reguliere staatsexamenkandidaten. Kandidaten uit het vso sturen het literatuu dossier niet op, maar hebben het wel op school klaarliggen, uiterlijk op 1 april.

Je mag na het opsturen van het literatuu dossier één werk vervangen door een ander werk. Dit kan alleen op voorwaarde dat je het gewijzigde literatuu dossier op de dag van het examen uiterlijk om 9.30 uur in tweevoud inlevert bij het secretariaat.

Wie geen gewijzigd literatuu dossier inlevert, wordt geëxamineerd aan de hand van het literatuu dossier dat vóór 1 april is opgestuurd.

BIJLAGE 4 VOORBLAD

Literatuuordossier
Franse taal en literatuur
staatsexamen havo
(inzenden vóór 1 april 2023)

Persoonsgegevens

Voornaam en achternaam:

Examen Dienst (ED)-nummer:

BIJLAGE 5 KEUZELIJST

De boeken in de tabel hieronder zijn een garantie voor een lijst met voldoende literair gehalte. Je bent verplicht eruit te kiezen.

Tabel 3 keuzelijst

Schrijver (achternaam, voornaam)	Titel	Eerste jaar van publicatie	Voor het laatst mogelijk in examenjaar
Balzac, Honoré de	Le Père Goriot	1834	
Beaumarchais, Pierre de	Le Barbier de Séville	1775	
Beaumarchais, Pierre de	Le Mariage de Figaro	1784	
Beauvoir, Simone de	Une mort très douce	1964	
Ben Jelloun, Tahar	Le premier amour est toujours le dernier	1995	
Camus, Albert	L'Étranger	1942	
Carrère, Emmanuel	La Classe de neige	1995	
Cauwelaert, Didier van	Un aller simple	1994	
Claudé, Philippe	La petite Fille de Monsieur Linh	2005	
Claudé, Philippe	Le Rapport de Brodeck	2007	
Daudet, Alphonse	Contes du lundi	1873	
Duras, Marguerite	Hiroshima mon amour	1960	
Duras, Marguerite	L'Amant	1984	
Duras, Marguerite	Un Barrage contre le Pacifique	1950	
Ernaux, Annie	La Place	1983	
Flaubert, Gustave	Madame Bovary	1857	
Foenkinos, David	Charlotte	2014	
Gary, Romain	Éducation européenne	1945	
Gary, Romain	La Vie devant soi	1975	
Gavalda, Anna	Je l'aimais	2002	
Gavalda, Anna	Je voudrais que quelqu'un m'attende quelque part	1999	
Gavalda, Anna	L'Échappée belle	2001	
Grimbert, Philippe	Un secret	2004	
Ionesco, Eugène	La Cantatrice chauve	1950	
Ionesco, Eugène	La leçon	1951	

Schrijver (achternaam, voornaam)	Titel	Eerste jaar van publicatie	Voor het laatst mogelijk in examenjaar
Ionesco, Eugène	Rhinocéros	1959	
Jardin, Alexandre	Bille en tête	1986	
Jardin, Alexandre	Fanfan	1990	
Jardin, Alexandre	Le Zèbre	1988	
Joffo, Joseph	Un sac de billes	1973	
Kristof, Agota	Le Grand Cahier	1986	
La Fontaine, Jean de	Fables	1668	
Lainé, Pascal	La Dentellière	1974	
Laroui, Fouad	La Vieille Dame du riad	2011	
Laroui, Fouad	Une année chez les Français	2010	
Le Clézio, Jean-Marie Gustave	Lullaby	1977	
Maupassant, Guy de	Contes	1883	
Marivaux, Pierre de	Le Jeu de l'amour et du hasard	1730	
Modiano, Patrick	Dora Bruder	1997	
Modiano, Patrick	Une Jeunesse	1981	
Molière	L'Avare	1668	
Molière	Le Bourgeois gentilhomme	1670	
Molière	Le Malade imaginaire	1673	
Molière	Les Précieuses ridicules	1659	
Nothomb, Amélie	Stupeur et tremblements	1999	
Perrault, Charles	Les Contes de ma mère l'Oye	1697	
Prévert, Jacques	Paroles	1946	
Racine	Andromaque	1667	
Romains, Jules	Knock ou le Triomphe de la médecine	1924	
Rosnay, Tatiana de	Elle s'appelait Sarah	2007	
Rostand, Edmond	Cyrano de Bergerac	1897	
Roze, Pascale	Parle-moi	2003	
Sagan, Françoise	Bonjour tristesse	1954	
Sagan, Françoise	Un certain sourire	1956	
Saint-Exupéry, Antoine de	Le Petit Prince	1943	

Schrijver (achternaam, voornaam)	Titel	Eerste jaar van publicatie	Voor het laatst mogelijk in examenjaar
Sartre, Jean-Paul	Huis clos	1944	
Sartre, Jean-Paul	Les jeux sont faits	1947	
Schmitt, Éric-Emmanuel	Monsieur Ibrahim et les Fleurs du Coran	2001	
Schmitt, Éric-Emmanuel	Oscar et la Dame rose	2002	
Tournier, Michel	L'Aire du muguet	1982	
Tournier, Michel	Vendredi ou la Vie sauvage	1971	
Verlaine, Paul	Fêtes galantes	1869	
Verlaine, Paul	Sagesse	1880	
Voltaire	Candide	1759	

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

[cvte.nl](https://www.cvte.nl)

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

 Centrale Eindtoets primair onderwijs: de eindtoets die de overheid aanbiedt aan leerlingen uit groep 8. De uitkomst is een advies voor het best passende brugklatype. [Centraleeindtoetspo.nl](https://www.centraleeindtoetspo.nl)

 Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs. [Examenblad.nl](https://www.Examenblad.nl)

 Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen. [Staatsexamensvo.nl](https://www.Staatsexamensvo.nl)

 Centrale examens middelbaar beroeps-onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma. [Examenbladmbo.nl](https://www.Examenbladmbo.nl)

 Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding. [Staatsexamensntz.nl](https://www.Staatsexamensntz.nl)